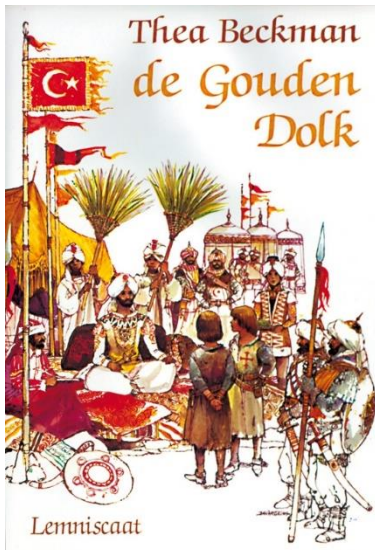


Lessuggesties bij:



De gouden dolk

Thea Beckman
Uitgeverij Lemniscaat

Vakken: aardrijkskunde, beeldende vorming, biologie, Engels, Frans, geschiedenis, godsdienst/levensbeschouwing, Nederlands

ISBN: 9789056378479

Prijs: € 16,95

Over het boek:

Een oude vrouw voorspelt Jiri, een eenvoudige smidszoon, dat hij eens de eigenaar zal zijn van de beroemde Gouden Dolk.

Al heel jong had Jiri van zijn grootvader verhalen over die dolk gehoord die in het bezit is van de heerser van Aleppo, de geweldenaar Nour-ed-Din. Maar hoe zal hij die dolk ooit kunnen bemachtigen? Moet hij daarvoor meegaan met de kruistocht tegen de Saracenen, juist tegen Nour-ed-Din, die de christelijke vorstendommen in Palestina bedreigt?

Na grote inspanningen bereikt Jiri eindelijk het Heilige Land. Hij komt zelfs tegenover Nour-ed-Din te staan; maar niet als de christenheld, zoals hij had gedroomd. Hij staat er geboeid als krijgsgevangene, klaar om op de slavenmarkt verkocht te worden. Is die voorspelling dan toch een grote vergissing?

Meer informatie op: www.lemniscaat.nl

Over de auteur:

Thea Beckman wilde als kind graag schrijfster worden of ontdekkingsreiziger. Ze werd in 1923 geboren en was enig kind. Haar vader was kantoorbediende bij de Holland-Amerikalijn, maar werd in de crisisjaren ontslagen en raakte werkloos. Studeren was er daardoor voor Thea niet bij; daar was geen geld voor. Maar het was ook omdat Thea een meisje was en haar ouders vonden het vanzelfsprekend dat ze thuis mee zou helpen in de huishouding. In het begin leek Thea zich daarbij neer te leggen; ze deed de afwas, werkte op kantoor en zorgde voor haar man en kinderen. Maar toen de kinderen eenmaal wat groter waren en ze meer tijd kreeg om te schrijven, was ze niet meer te stoppen. Ze schreef meer dan dertig boeken en ging

alsnog studeren. Met haar boeken won ze veel prijzen, waaronder Zilveren en Gouden Griffels en verschillende prijzen en eervolle vermeldingen van de Nederlandse Kinderjury.

Thema's: avontuur, kruistocht, Middeleeuwen, ontmoetingen, overleven, teleurstelling, verliefd, vriendschap

Lessuggesties

Doelgroep:	<i>De gouden dolk</i> is geschikt voor kinderen vanaf 12 jaar. Onderstaande opdrachten zijn bedoeld voor leerlingen vanaf groep 8 van het basisonderwijs.
Tijdsinvestering:	Afhankelijk van de gekozen opdrachten variërend van een half lesuur tot meerdere uren.
Uitvoering:	Klassikale of individuele start, vervolginvulling zowel individueel als in groepjes mogelijk.

Inleiding

U kunt het boek *De gouden dolk* inleiden door de leerlingen een voetreis van hun woonplaats naar Jeruzalem te laten onderzoeken.

Verdeel de klas in groepen van drie leerlingen. Geef elke groep een overzichtskaart van Europa (zorg ervoor dat Jeruzalem ook op die kaart staat), en een device waarop ze een gedetailleerdere kaart kunnen vinden.

Laat de leerlingen eerst bedenken hoeveel kilometer ze op één dag lopend kunnen afleggen. Ga uit van een gemiddeld wandeltempo van 5 km/h en houd rekening met rustpauzes. De leerlingen zullen dan rond de 40 km per dag uitkomen.

Vervolgens gaan de leerlingen de route uitstippelen van hun woonplaats naar Jeruzalem waarbij elke etappe in een stad of dorp moeten uitkomen zodat ze steeds een slaapplek hebben. De leerlingen mogen alleen over land reizen en voor het gemak gaan we er vanuit dat ze alle wegen kunnen gebruiken en dat alle grenzen open zijn zodat ze zonder problemen van het ene naar het andere land kunnen reizen.

De leerlingen noteren elke plaats waar ze overnachten en elk land. Ook tekenen ze de route op hun kaart. Hoeveel dagen duurt de reis naar Jeruzalem? Vervolgens vergelijken de leerlingen hun kaart met die van de anderen. Wat valt ze op? Heeft iedereen dezelfde route gevolgd?

Maak vervolgens een verbinding met het boek *De gouden dolk* en vraag de leerlingen wat voor effect de volgende elementen op hun reis zou hebben:

- Het gebrek aan verharde wegen
- Het mee moeten voeren van wagens die voortgetrokken worden door ossen
- Slecht weer
- Geen navigatiesysteem hebben
- Met een groep van meer dan honderd mensen reizen
- Een paar dagen rusten in een grote stad

Met hoeveel dagen (weken, maanden) denken de leerlingen dat hun reis verlengd zal worden?

Leid vervolgens het boek *De gouden dolk* in door hoofdstuk 6 voor te lezen van het begin (bladzijde 72) tot en met '... en zo vergeet hij zijn beide knechten te straffen' (bladzijde 79), waarin we iets horen over wat Jiri van de reis vindt en welke tegenslagen ze onderweg tegenkomen.

Uitvoering

Maak een keuze uit de onderstaande lessuggesties en leid deze in bij de leerlingen.

De moeilijkheidsgraad van de mogelijkheden wordt aangeduid met de volgende symbolen:



eenvoudig



gemiddeld



moeilijk



Leesverslag

Lees het hele boek *De gouden dolk* en maak er een leesverslag van. In bijlage 1 vind je een format voor een leesverslag. Overleg met je docent of deze lijst voldoet aan de eisen die hij stelt aan een leesverslag.



De Woeste Gronden

Aan het begin van *De gouden dolk* wordt Jiri naar vrouw Cantal gestuurd om geneeskrachtige kruiden te halen voor zijn zieke grootvader. Om daar zo snel mogelijk te komen moet hij door een gebied lopen dat 'de Woeste Gronden' heet.

En zo staat Jiri de volgende ochtend aan de rand van de Woeste Gronden en probeert zijn angst voor het ruige gebied de baas te worden. Bomen, doornige struiken en onkruid groeien er wild doorheen. Overal liggen grote stenen, meestal overdekt met mos, zodat je ze te laat ziet en er gemeen je blote voeten aan kunt

stoten. Er is een soort pad, waar de bomen wat verder uit elkaar staan en de grond niet geheel is overwoekerd met braamstuiken en meidoorn. De oude vrouwen in het dorp vertellen dat in de Woeste Gronden demonen en kobolden huizen, die het op de mensen hebben voorzien. De dorpers durven heir dan ook niet te komen. Midden in het gebied ligt een halfronde heuvel die 'de burcht van de kobolden' wordt genoemd en dat is helemáál een plek om te vermijden. (De Gouden Dolk, bladzijde 8)

Opdracht:

Maak een tekening van Jiri in de Woeste Gronden en zorg ervoor dat de burcht van de kobolden er ook in te zien is.



Geneeskrachtige kruiden

De grootvader van Jiri uit *De gouden dolk* is oud en ziek en daarom wordt Jiri naar vrouw Cantal gestuurd om geneeskrachtige kruiden te halen die grootvader weer beter kunnen maken.

In de tijd waarin Jiri leefde waren er nog geen dokters of medicijnen zoals we die vandaag kennen, daarom werden er kruiden gebruikt die een helende werking hadden. Tegenwoordig gebruiken we vaker geneesmiddelen die in een laboratorium ontwikkeld zijn, maar er zijn ook nog steeds wel geneeskrachtige middelen te koop die gemaakt zijn op basis van planten en kruiden.

Opdracht:

Je gaat onderzoek doen naar de geneeskrachtige werking van kruiden. Zoek in boeken of op internet tien kruiden op die een geneeskrachtige werking hebben. Zoek vervolgens een echt exemplaar van elk kruid en verwerk die in een herbarium. Zet bij elk kruid wat het is, de Latijnse benaming van het kruid, voor welke kwaal de kruiden gebruikt worden, en welke geneeskrachtige werking ze hebben.

Hieronder lees je hoe je een herbarium maakt. Voor deze opdracht gebruik je alleen kruiden, en geen bloemen en bladeren.

Hoe maak je een herbarium?

Een herbarium is een verzameling gedroogde bloemen, kruiden en/of bladeren.

Stap 1. Zoek bloemen, kruiden of bladeren.

Stap 2. Zoek op hoe de bloemen en kruiden heten en bij welke boom de bladeren horen.

Stap 3. Droog de bloemen, kruiden en bladeren. (Hoe dat moet kun je hieronder lezen.)

Stap 4. Plak de gedroogde bloemen, kruiden en bladeren in een plakboek en schrijf de namen erbij.

Stap 5. Versier het plakboek.

Bloemen, kruiden en bladeren drogen

Het is belangrijk dat de bloemen, kruiden en bladeren gedroogd worden anders gaan ze namelijk schimmelen in je plakboek. Maar hoe zorg je ervoor dat je bloemen en bladeren goed droog zijn?

- Stap 1. Zoek een paar heel zware boeken uit.
- Stap 2. Sla een boek open in het midden en leg er een schoon (wit) vel papier in.
- Stap 3. Leg een kruid op het vel papier.
- Stap 4. Dek het kruid af met een ander vel papier.
- Stap 5. Sla het boek dicht en leg er dan nog een paar andere zware boeken op.
- Stap 6. Na twee weken is het kruid goed droog en kun je hem eruit halen en in je plakboek plakken.



Je kunt ook [dit filmpje](#) bekijken waarin Roos Metje uitlegt hoe je bloemen moet drogen.



De maatschappij in de 12^e eeuw

In de 12^e eeuw zat de samenleving anders in elkaar dan tegenwoordig: er was namelijk sprake van een standenmaatschappij. Dat hield in dat je tot een van drie sociale klassen (oftewel: stand) behoorde, de geestelijkheid, de adel of de boerenstand. Als je boer was, de laagste stand, dan kon je een vrije boer zijn, of als je pech had, dan was je een horige. Als horige was je feitelijk niet meer dan een slaaf.

In *De gouden dolk* lezen we dat veel mensen van de laagste stand niet vrijwillig meedoen aan de kruistocht. Jiri herkent ze omdat ze geen rood kruis op hun schouder dragen. Deze mensen waren dus horige en moesten van hun leenheer mee, of ze nu wilden of niet.

Opdracht:

Maak [deze wikiwijs opdracht](#) over wat de standenmaatschappij in de middeleeuwen precies inhield.



De Eerste Kruistocht

In *De gouden dolk* lezen we over Jiri die deelneemt aan de Tweede Kruistocht. Deze kruistocht werd ongeveer vijftig jaar na de Eerste Kruistocht gehouden. Maar waarom werd de Eerste Kruistocht eigenlijk georganiseerd? En hoe ging dat in zijn werk en hoe liep het af?

Opdracht:

Maak [deze wikiwijs](#) opdracht waarin je leert over het hoe en waarom van de Eerste Kruistocht. Je gaat uiteindelijk alles wat je hebt geleerd verwerken in een creatieve (schrijf)opdracht.

Voor de docent:

Deze opdracht is verdeeld over 5 lessen van 50 minuten. U kunt er voor kiezen om deze opdracht klassikaal te laten uitvoeren. Ook kunt u het uiteindelijke werk beoordelen en het cijfer mee laten tellen.



De hoofdpersonen van de Tweede Kruistocht

In *De gouden dolk* lezen we over de belangrijke personen die meededen aan de Tweede Kruistocht, zoals in West-Europa het koningspaar Louis VII en Eleonore van Frankrijk, koning Koenraad II van Duitsland, paus Eugenius III, de abt Bernard van Clairvaux, en in het oosten de basileus Manuel Commenus, de vorst van Antiochië Raymond van Poitiers, koning Boudewijn III van Jeruzalem, atabeq Zengi, Unur en Nour ed Din.

Opdracht:

Maak een werkstuk over de bekende namen uit de Tweede Kruistocht. Vertel kort iets over hun leven (geboorte en sterfdatum, eventuele echtgenotes en kinderen) en wat hun rol was in de Tweede Kruistocht. Zet er ook bij welke rol deze personen in het boek *De gouden dolk* spelen. Komt de beschrijving uit het boek overeen met de werkelijkheid?



De geschiedenis van Eleonore van Aquitanië

Zoals je in *De gouden dolk* kunt lezen had Eleonore van Aquitanië niet echt een geslaagd huwelijk met haar man Louis van Frankrijk. In het boek wordt ook gesproken over een eventuele echtscheiding tussen de twee. In werkelijkheid kwam die scheiding er in 1152 en in datzelfde jaar trouwde ze met de Engelse Hendrik die in 1154 koning Hendrik II van Engeland werd.

Opdracht:

Maak een uitgebreide tijdlijn over het leven van Eleonore van Aquitanië. Maak tevens een stamboom beginnend met haar en haar echtgenoot Hendrik II van Engeland. Welke bekende namen kom je tegen in die stamboom? Maak de tijdlijn en de stamboom af door er afbeeldingen en versieringen bij te maken.



Sterke vrouwen

In *De gouden dolk* lezen we over twee sterke vrouwen, Eleonore van Aquitanië en Oda, haar dienstmeid. Beide vrouwen trekken samen met het leger van Frankrijk helemaal naar het Midden-Oosten terwijl ze onderweg in de meest verschrikkelijke situaties terecht komen. Toch weten ze zich goed staande te houden en slaan ze zich moedig door alle ontberingen heen.

Opdracht:

Schrijf een korte biografie over het leven van drie vrouwen die jij erg waardeert en respecteert. Vertel kort iets over hun leven en beschrijf uitgebreid wat jij zo goed aan hen vindt. Het hoeven niet perse bekende vrouwen te zijn, je mag ook kiezen voor bijvoorbeeld je (groot)moeder of een buurvrouw. Schrijf ongeveer 200 woorden per vrouw. Voeg er ook een afbeelding bij van de vrouw over wie je schrijft.



Klimaat

Terwijl het leger door Europa trekt, krijgen ze te maken met verschillende klimaten. Jiri en Arnold dachten dat het in het oosten altijd mooi weer was, maar ze komen erachter dat dat niet het geval is. Terwijl ze in de zomer door de verzengende hitte over de poesta's van Hongarije lopen, komen ze er in de late herfst achter dat het langs de kust van Turkije geen pretje is met zware regen, harde wind en overstromingen.

Tegenwoordig weten we veel meer over de verschillende klimaten. We weten dat er verschillende klimaten zijn en waar ze voorkomen maar vooral ook waaróm ze daar voorkomen.

Opdracht:

In deze wikiwijs-opdracht (bedoeld voor het voortgezet onderwijs) leer je meer over de verschillende klimaten die er zijn. Alles wat je over het klimaat opsteekt, ga je verwerken in een klimaatspel. De precieze beschrijving van de opdrachten staat voor havo/vwo in [deze opdracht](#), en voor vmbo in [deze opdracht](#).



De Islam

In *De gouden dolk* gaat Jiri mee op kruistocht om de barbaarse heidenen, de moslims, uit het Heilige Land te verdrijven en uit te roeien. Zonder twijfel gelooft hij precies wat abt Bernard van Clairvaux zegt, dat de moslims handlangers van de satan zijn en daarom verdeld moeten worden.

Jiri wist niet beter. Hij kende geen moslims en moest het doen met wat de hooggeplaatste en geleerde heren over hen vertelden. Na de kruistocht, waarin hij de ware aard van de koning van Frankrijk leert kennen, in handen valt van Nour-ed-Din, en onderdak vindt bij islamitische nomaden, stelt hij zijn mening bij; moslims zijn mensen, net als iedereen. Had hij dat maar eerder geweten.

Opdracht:

In deze opdracht leer je over de kenmerken van de Islam. Wat je leert ga je verwerken door een interview te houden met iemand die moslim is over wat de vijf zuilen van de Islam voor haar/hem betekenen.

Voor het vmbo is er [deze opdracht](#), voor havo/vwo is er [deze opdracht](#).



Karavanserai

Wanneer het kruisleger eindelijk in Antiochië is aangekomen, verblijven ze in een karavanserai. Een karavanserai is een overnachtingsplaats voor reizigers met hun dieren.

Opdracht:

Zoek informatie op over karavanserais en verwerk die in een lapbook. Zoek bijvoorbeeld afbeeldingen van een karavanserai en een plattegrond. Beschrijf wat een karavanserai is. Hoe is de karavanserai ontstaan? Wat betekent het woord? Waar kun je ze vinden? Bestaan ze nog steeds, waar dan? Zien alle karavanserais er overal hetzelfde uit?

Een lapbook is een eenvoudig mapje met een verzameling van mini-boekjes, klepjes en ander gevouwen materiaal waarin ruimte is voor tekeningen, verhalen, chronologische info, diagrammen, ... Een lapbook kan gemaakt worden van om het even welk onderwerp. Meer informatie over lapbooks kun je vinden op [deze site](#).



Jeruzalem

Na een heel lange tijd komen Jiri en Arnold eindelijk in de Heilige Stad, Jeruzalem aan. Jeruzalem is een belangrijke stad voor Joden, Christenen en Moslims en het is al een heel oude stad, waarschijnlijk bestond het al in het jaar 2000 voor Christus. Het is een van de oudste steden die doorlopend bewoond is geweest.

Opdracht:

Je gaat een virtuele rondleiding maken door Jeruzalem. Maak een lijst van tien bezienswaardigheden in Jeruzalem die je wilt bezoeken. Je moet sowieso naar de plaatsen waar Jiri ook is geweest, zoals de Davidstoren, de Al-Aqsa moskee, de Tempel van de Rots en het graf van de heilige maagd. Zoek afbeeldingen van de tien bezienswaardigheden, schrijf over elke plek iets over de geschiedenis van de plek en waarom je ervoor hebt gekozen om deze plek te bezoeken. Maak een mooie PowerPoint of andere digitale presentatie en presenteer je virtuele rondleiding aan je klasgenoten.

Voor de docent:

U kunt deze opdracht ook laten uitvoeren over andere steden die in dit boek voorkomen, zoals bijvoorbeeld Parijs, Constantinopel (Istanboel), Antiochië, Palermo of Damascus.



Een brief voor Oda

Nadat Jiri en Oda elkaar hebben leren kennen, stuurt zij hem een briefje om elkaar 's avonds bij de kromme olijfboom te ontmoeten. Helaas kan Jiri niet lezen en dus moet Sieur Robert het voor hem voorlezen. Die leest de brief en plein public voor en iedereen begint Jiri uit te lachen.

Op de terugreis vanuit het Heilige Land moeten Jiri en Oda elkaar vaarwel zeggen in Palermo als Jiri en Arnold op een schip mee kunnen reizen naar Marseille. Oda moet bij koningin Eleonore blijven en zal na verloop van tijd terug naar Parijs reizen. De geliefden weten dus niet of ze elkaar ooit weer gaan zien.

Opdracht:

Let op: Vraag je docent of je deze opdracht in het Frans of het Nederlands moet doen.

Nadat Jiri en Arnold de schat in de burcht der kobolden hebben gevonden besluiten ze hun kleine dorp te verlaten en naar Parijs te trekken. Jiri wil daar een eigen smederij beginnen, en hij wil natuurlijk proberen om Oda weer te vinden. Hij wil graag dat ze weet dat hij van plan is om naar Parijs te komen, maar hij kan nog steeds niet schrijven. Daarom moet jij die brief voor hem schrijven.

Hij wil graag dat de volgende punten in de brief komen te staan:

- Hoe het met hem en zijn neef gaat.
- Hoe de reis van Palermo naar huis is verlopen.
- Dat Jiri en Arnold een oude schat hebben gevonden.
- Dat ze van plan zijn om naar Parijs te gaan en wat ze daar willen gaan doen
- Dat hij hoopt haar snel te kunnen zien en waar hij haar kan vinden.

Gebruik ongeveer 250 woorden voor de brief.



Soundtrack

De Gouden Dolk heeft nog geen verfilming, maar stel je voor dat die er zou komen, welke muziek zou daar dan goed bijpassen?

Opdracht:

Maak een playlist van minimaal acht liedjes waarvan jij vindt dat ze bij het boek passen. Leg van elk nummer in 50 tot 75 woorden uit waarom je het hebt gekozen.



Maak het verhaal af

Als je het hele boek gelezen hebt dan weet je dat *De gouden dolk* een open einde heeft. Nadat Jiri en Arnold de schat hebben gevonden maken ze plannen hun dorp te verlaten en naar Parijs te vertrekken, maar over hun reis naar Parijs en hun leven daar lezen we niets.

Opdracht:

Je kunt nog wel een heel boek schrijven over hoe het verder gaat met Jiri en Arnold nadat ze van la Roche d'Arcon naar Parijs zijn gegaan, en in deze opdracht ga jij daar een deel van schrijven.

Kies een van de onderwerpen hieronder en schrijf een stuk voor het vervolg op *De gouden dolk*. Gebruik ongeveer 500 tot 1000 woorden.

- Jiri en Arnold vertellen hun familie en dorpsgenoten dat ze vertrekken.
- Het verloop van hun reis naar Parijs.
- De aankomst in Parijs.
- De zoektocht naar Oda.
- Hun leven in Parijs.
- Arnold ontmoet een meisje.

Maar je mag ook zelf een hoofdstuk verzinnen.



Literaire kruisridders

Ridders waren belangrijke personen in de middeleeuwen. Ze waren natuurlijk dapper en vochten in veldslagen maar daarnaast waren ze ook trouw aan God en loyaal aan hun (leen)heer. Bovendien respecteerden ze (adellijke)

vrouwen.

Vanaf de 11^e eeuw werd de ridderroman populair. In deze werken werden verhalen verteld over voorbeeldige ridders. Koning Arthur en zijn ridders van de ronde tafel waren (en zijn) het onderwerp van veel ridderromans. Verhalen over ridders worden nog steeds veel gelezen en geschreven.

In *De gouden dolk* speelt een ridder een belangrijke bijrol, namelijk Sieur Robert die de baas is van het district waar Jiri woont.

Opdracht:

Let op: De extra teksten die in deze opdracht gebruikt worden zijn in het Engels. Vraag aan de docent of je de opdracht in het Engels of het Nederlands moet doen.

Je gaat onderzoeken welke ridder(s) uit drie literaire werken het meest voldoen aan het beeld van de perfecte ridder uit de ridderroman.

Lees eerst het hele boek *De gouden dolk* en maak een uitgebreide beschrijving van Sieur Robert. Beantwoord de volgende vragen:

- Hoe ziet de ridder eruit?
- Wat voor kleren heeft hij aan?
- Welke attributen heeft hij bij zich?
- Welke eigenschappen heeft hij?
- Hoe weet je dat ze aan een kruistocht hebben meegedaan?
- Welke invloed heeft de tijdsgeest van de auteurs op de beschrijving van de ridders?
 - Wanneer leefde de auteur?
 - Hoe zat de maatschappij toen in elkaar?
 - Welke oorlog(en) had het land toen net meegemaakt?
 - Hoe dacht men over oorlog en soldaten?

Lees vervolgens de beschrijving van de Knight in de General Prologue van Geoffrey Chaucer's *The Canterbury Tales* (14^e eeuw) en de beschrijving van de ridder uit *Ivanhoe* van Sir Walter Scott (1830). Vervolgens maak je een analyse van de drie ridders. Maak weer gebruik van de volgende vragen:

- Hoe ziet de ridder eruit?
- Wat voor kleren heeft hij aan?
- Welke attributen heeft hij bij zich?
- Welke eigenschappen heeft hij?
- Hoe weet je dat ze aan een kruistocht hebben meegedaan?
- Welke invloed heeft de tijdsgeest van de auteurs op de beschrijving van de ridders?
 - Wanneer leefde de auteur?
 - Hoe zat de maatschappij toen in elkaar?
 - Welke oorlog(en) had het land toen net meegemaakt?
 - Hoe dacht men over oorlog en soldaten?

Beantwoord ten slotte de hoofdvraag: Welke ridder voldoet het meest aan het beeld van de perfecte ridder uit de ridderroman? Waar baseer je je antwoord op?

Maak een tekening van de ridders, zet er boven om welke ridder het gaat en schrijf je analyse er netjes bij.

Fragmenten:

Canterbury Tales: <https://sites.fas.harvard.edu/~chaucer/teachslf/gp-par.htm> Lees de beschrijving van The Knight uit de General Prologue (regels 43 tot en met 78). Deze versie bevat een interlineaire vertaling van het middel Engels naar het moderne Engels.

Ivanhoe: <https://www.gutenberg.org/files/82/82-h/82-h.htm> Scroll iets naar beneden tot je bij de inhoudsopgave komt en klik dan op Chapter 2. Lees het fragment beginnend bij 'The companion of the church dignitary...' (Alinea 4) tot en met '... of substance and of shadow' (Alinea 9)

De kruistochten in de boeken van Thea Beckman



Naast *de Gouden Dolk* heeft Thea Beckman nog een boek geschreven over een kruistocht, namelijk *Kruistocht in Spijkerbroek*. De boeken beschrijven elk een andere kruistocht. In *De Gouden Dolk* is het de Tweede Kruistocht (van 1147 tot 1149) en in *Kruistocht in Spijkerbroek* is het de Duitse Kinderkruistocht van 1212.

Opdracht:

Je gaat de kruistochten uit *De Gouden Dolk* en *Kruistocht in Spijkerbroek* met elkaar vergelijken. Verwerk de vergelijking in een overzichtelijke informatieve poster.

Gebruik de volgende vragen voor de vergelijking :

- Wat was de aanleiding voor de kruistocht?
- Wat was het doel van de kruistocht?
- Wie organiseerde de kruistocht?
- Wie deden er mee aan de kruistocht?
- Waar ging de kruistocht langs?
- Waar eindigde de kruistocht?
- Hoe eindigde de kruistocht?

Maak de poster af door hem te versieren met tekeningen en afbeeldingen.

Afronding

U kunt het project rond het boek *De gouden dolk* afronden door een middag te organiseren waarop de leerlingen hun werk presenteren aan hun klasgenoten, andere leerlingen, ouders, familie en andere belangstellenden. Naast de presentaties bereiden de leerlingen lekkernijen uit de verschillende landen waar Jiri langs is gereisd, zoals Frankrijk, Italië, Hongarije, Griekenland, Turkije, Syrië en Israël. Verdeel de klas in groepjes en laat ieder groepje verantwoordelijk zijn voor een land.

Het zou leuk zijn als er in de school of het lokaal een (semi-) permanente plek voor het werk van de leerlingen ingeruimd wordt.

Bijlage 1: Leesverslag

Veel scholen en lesmethoden stellen andere eisen aan het maken van een leesverslag. Informeer dus altijd of onderstaande opzet overeenkomt met de ideeën van jouw docent

Opbouw van een leesverslag

- 1) primaire gegevens
- 2) korte samenvatting
- 3) uitwerking
- 4) eigen mening
- 5) bronvermelding

Primaire gegevens: je noteert onderstaande primaire gegevens op een apart blad:

- je noteert eerst de naam van de auteur,
- vervolgens de titel van het boek
- daarna de naam van de uitgeverij
- en de plaats en het jaar van uitgave
- indien vermeld in het boek de eerste druk van het werk
- als het boek een ondertitel heeft vermeld je die ook

Bijvoorbeeld:

Titel: De Gouden Dolk
Auteur: Thea Beckman
Uitgeverij: Lemniscaat
Druk: Eerste 1982 – (gelezen: 18^e druk, 2018)

Geef ook aan

- hoe de opbouw van het verhaal is
- Noteer het aantal bladzijden,
- Neem een afbeelding van de omslag in je verslag op en geef aan of er illustraties in het boek staan.

Samenvatting:

Maak een samenvatting van het verhaal van maximaal een half getypt A-4

Uitwerking:

- a. titelverklaring:
Geef aan wat de titel zegt of wat de schrijver daarmee bedoeld kan hebben
- b. motto:
Als het boek een motto heeft, noteer deze dan en leg tevens uit wat deze, volgens jou, met het verhaal te maken heeft
- c. thema:
Waar gaat het boek over? Leg dit in maximaal 3 zinnen uit.
- d. personages:
Leg uit welke personages in het boek een rol spelen en welke eigenschappen deze hebben. Ontwikkelen zij zich gedurende het verhaal?
- e. tijd en ruimte:

Is de omgeving of de tijd waarin het verhaal zich afspeelt van belang voor het verhaal?

f. vertelperspectief:

Is er een ik-verteller, een personale verteller, een alwetende verteller?

Eigen oordeel over het boek:

Wat vind je van het boek? Omschrijf het in maximaal een half A-4.

Denk bij het beoordelen van het boek aan de volgende zaken:

- De gebeurtenissen
- De personages
- De opbouw van het verhaal
- Het taalgebruik

Bronvermelding: Geef tot slot aan welke bronnen je hebt gebruikt bij het maken van je verslag. Wees daar heel volledig in.